

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 396/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou [REDACTED]

vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 35 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. IV/1 Gn 458/15/1000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. IV/1 Gn 458/15/1000 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal prostredníctvom Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) trestné oznámenie pre podozrenie z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) ČVS: ORP-1305/4-VYS-B2-2014 z 21. augusta 2014 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté a zároveň trestné oznámenie v časti, ktorá sa týka prečinu krivej výpovede a krivej prísahy v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 21 Cb 177/2011 a sp. zn. 50 C 184/2011, bolo prípisom okresného riaditeľstva z 21. augusta 2014 odstúpené Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Bratislava V.

Sťažovateľ uvádza, že *„zastáva názor, že pretože podozrivý je dôverne známy policajtom na OR PZ Bratislava II, spolupracuje s Ministerstvom vnútra SR a vo veci sa angažuje pracovník [REDAKOVANÉ], ktorý spolupodnikal s podozrivým [REDAKOVANÉ] len za účelom získania nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty cestou spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Trestné činy, daňové úniky, oznámil sťažovateľ, v súčasnej dobe ich údajne rieši PPZ NAKA, ktorý dostal informácie od svojho príbuzného [REDAKOVANÉ], ktorý bol uvedenými osobami nútený v trestnej činnosti spolupracovať a bol fyzicky napadnutý, vyhrážali sa mu únosom jeho a celej jeho rodiny.*

Pretože sa jedná o osobu spolupracujúcu s MV SR, organizátora výkonnej vymáhačskej skupiny podporovaného pracovníkom SIS bolo konanie vo veci vydierania zastavené.

I keď bol mechanizmus neoprávneného získavania DPH polícii objasnený v roku 2011, doposiaľ nie je vec políciou meritórne uzatvorená. Naopak, za účinnej spolupráce Okresnej prokuratúra Bratislava II, OR PZ Bratislava II bolo proti sťažovateľovi zahájené trestné konanie. Zmieňovaný súdny spor vedený na Okresnom súde Bratislava V, sp. zn. 21 Cb 177/2011 bol ukončený v prospech sťažovateľa. Vo veci neoprávnene získaného majetku uvedenou skupinou sa vedú ďalšie súdne spory na Okresnom súde Bratislava V.

Svedkovia, ktorí vypovedali v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi v konaní ČVS: ORP-1644/1-OVK-B2-20144, následne vypovedali aj v súdnych sporoch, z ktorých časť bola ukončená v prospech sťažovateľa. Teda sťažovateľ zastáva názor, že podané svedectvo osobami spriaznenými s [REDAKOVANÉ] a spol. za účinnej pomoci pracovníka SIS, boli zmanipulované, nedôveryhodné. Tak ich vyhodnotil súd, ale aj nový konateľ spoločnosti [REDAKOVANÉ]“.

Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť sp. zn. 294/14/KM z 28. augusta 2014, ktorú neskôr doplnil podaním sp. zn. 308/14/KM z 11. septembra 2014.

Okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pn 1141/14/1102-14 z 29. decembra 2014 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku jeho sťažnosť zamietla ako nedôvodnú.

Sťažovateľ namieta, že o jeho sťažnosti rozhodovala prokurátorka okresnej prokuratúry [REDAKOVANÉ], ktorá voči nemu iniciovala trestné konanie, teda bola zaujatá a zároveň bola v kontakte s pracovníkmi Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“) a Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS“), najmä s [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Sťažovateľ poukazuje aj na prípis okresného riaditeľstva zo 4. novembra 2014, ktorým bol upovedomený o vybavení jeho trestného oznámenia zo 7. augusta 2014, v ktorom je podľa neho vidieť rozpor v postupe týchto orgánov činných v trestnom konaní s Trestným poriadkom. Obdobný rozpor v postupe orgánov činných v trestnom konaní s Trestným poriadkom je podľa neho vidieť aj v ďalšom ich postupe vo vzťahu k jeho podaniam, ktoré adresoval týmto orgánom, o čom, ako uvádza, dokladá korešpondenciu (napr. zápisnica okresného riaditeľstva o výsluchu svedka z 3. júla 2013, prípis okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1141/14/1102-24 z 25. júna 2015, prípis MV SR z 21. apríla 2015 a 27. apríla 2015, prípis generálnej prokuratúry z 23. apríla 2015 a 15. júna 2015, prípis Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1 Kn 289/15/1100-5 z 22. mája 2015 a č. k. 1 Kn 277/15/1100-10 z 26. mája 2015, pozn.), pričom zastáva názor, že orgány činné v trestnom konaní riešia len kauzy, o ktoré majú záujem. Uvedené listiny podľa neho

„dokladajú nezaujímajú OČTK o riešenie vecí v súlade s Trestným poriadkom a ďalšími záväznými predpismi, pretože sa vec týka osoby spolupracujúcej s MV SR a pracovníkom SIS“.

Sťažovateľ sa obrátil s podnetom na preskúmanie zákonnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní v predmetnej veci aj na generálnu prokuratúru, no tá jeho podnet postúpila Krajskej prokuratúre v Bratislave, ktorá ho opäť postúpila na generálnu prokuratúru.

Prípisom generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 458/15/1000-9 z 28. júla 2015 bol napokon jeho posledný podnet v predmetnej veci odložený ako nedôvodný.

Sťažovateľ sa preto domnieva, že postup orgánov činných v trestnom konaní signalizuje, že nie sú dodržiavané zásady právneho štátu. *„Za to, že si sťažovateľ dovoľuje proti orgánom prokuratúry, polícii podávať sťažnosti, resp. žiadať, aby bol z ich strany dodržiavaný platný právny poriadok je naopak sankcionovaný, diskriminovaný, ako poukazuje postup prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava II [REDAKOVANÉ], ktorá dala vyšetrovateľovi pokyn podať návrh na obžalobu sťažovateľa, ktorý zastáva názor, že z dôvodu, aby mu bol znemožnený výkon povolania a tým zamedzené, aby mohol podávať podnety na konanie OČTK a tak brániť svoje Ústavou SR garantované práva. Trestná činnosť oznámená sťažovateľom nie je zo strany OČTK úmyselne riešená v súlade s platnými predpismi.*

Je zrejmá snaha znemožniť sťažovateľovi výkon advokácie, a tým zastupovať, resp. obhajovať mandantov v trestnom konaní.

Sťažovateľ sa nenechá zatahnuť do korupčného konania.“

Sťažovateľ zastáva názor, že zo strany generálnej prokuratúry neboli rešpektované ustanovenia Trestného poriadku a veci boli účelovo odmietané z dôvodu, že do konania boli zapojení ako podozriví pracovníci MV SR a SIS. Uvedeným postupom bolo podľa sťažovateľa porušené jeho právo podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) – *„každý má právo na slobodu a osobnú*

bezpečnosť“ a právo podľa čl. 6 dohovoru – „každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom“. Sťažovateľ okrem uvedených článkov dohovoru v sťažnosti cituje aj čl. 13 a čl. 14 dohovoru, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy a následne uvádza, že je v právnej neistote a nekonaní, a priet'ahmi v konaní zo strany polície a prokuratúry bolo zasiahnuté do jeho „ústavných práv“, preukázala sa arogancia verejnej moci a jeho diskriminácia. V predmetnej veci podľa sťažovateľa nedošlo k plnohodnotnému naplneniu zákonnosti a spravodlivosti.

Na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] upravené v čl. 48 ods. 1, 2 a v čl. 47 ods. 1, 2, čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry SR v konaní č. IV/1 Gn 458/15/1000-9 porušené bolo.

2. Generálnej prokuratúra SR sa prikazuje ďalej vo veci konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10.000,- € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Generálna prokuratúra SR povinná vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia – nálezu na účet vedený v [REDAKOVANÉ], číslo účtu [REDAKOVANÉ].

4. [REDAKOVANÉ] sa priznávajú trovy konania – trovy právneho zastúpenia vo výške 669,43 €, ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta vedený v [REDAKOVANÉ], číslo účtu: [REDAKOVANÉ].“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd v prvom rade upriamuje pozornosť na § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím

zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Ústavný súd preto môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy alebo medzinárodnej zmluvy, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považuje v súlade so svojou judikatúrou iba za súčasť argumentácie sťažovateľa, ktorej posúdením sa samostatne nezaoberá (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 Gn 458/15/1000. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ nesúhlasí s uznesením vyšetrovateľa, ktorým bolo odmietnuté ním podané trestné oznámenie. Následne sa sťažovateľ snažil o zmenu tohto uznesenia podaním sťažnosti a neskôr podávaním rôznych podnetov na preskúmanie zákonnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní v predmetnej veci, až napokon prípisom generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 458/15/1000-9 z 28. júla 2015 bol posledný podnet sťažovateľa v predmetnej veci odložený ako nedôvodný.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa § 47 ods. 1 ústavy každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 48 ods. 1 nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

1. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základných práv podľa čl. 35 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na to, že v sťažnosti absentuje odôvodnenie v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to aj napriek tomu, že sťažovateľ vykonáva profesiu advokáta a v konaní pred ústavným súdom aj seba samého zastupuje. Sťažnosť sťažovateľa je síce odôvodnená, no nie vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv. Sťažovateľ teda nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením označených základných práv podľa ústavy a postupom generálnej prokuratúry v napadnutom konaní, čo svedčí o zjavnej neopodstatnenosti jeho sťažnosti.

Ústavný súd zastáva názor, že nedostatok odôvodnenia má významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu (IV. ÚS 189/09, IV. ÚS 295/09, IV. ÚS 397/09).

Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, príp. inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.) (napr. IV. ÚS 397/09). Vznesenie takýchto námietok však podanie sťažovateľa neobsahuje.

Keďže sťažnosť v tejto časti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, a zároveň aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

2. Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd však ani v tomto prípade nezistil príčinnú súvislosť s postupom generálnej prokuratúry.

Doterajšia judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06, II. ÚS 526/2013) vychádzajúca z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) rozhodnutie ESLP vo veci Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. júla 2005], ktorá sa týka základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v prípadoch, keď jeho porušenie namieta osoba, ktorá tvrdí, že v dôsledku protiprávneho konania jej bola spôsobená škoda, sa ustálila v tom, že taká osoba sa v rámci trestného konania v predmetnej veci bez vznesenia obvinenia (konkrétnej osobe) nemôže domáhať vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06). Až vznesenie obvinenia konkrétnej osobe je teda tým momentom, ktorý dáva poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z neho robí „vec“, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietáhov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

V napadnutom konaní však nedošlo ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe, sťažovateľ je teda v procesnom postavení oznamovateľa – poškodeného, a preto s poukazom na doterajšiu judikatúru ústavného súdu a ESLP nemohol v relevantnom čase „profitovať“ zo záruk podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Keďže základné právo poškodeného v trestnom konaní na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je aplikovateľné až po vznesení obvinenia voči konkrétnej osobe (obdobne napr. I. ÚS 109/06), medzi postupom generálnej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je žiadny príčinný vzťah, preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa obsiahnutými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2016